

INSTRUKCJA O RELACJACH I WSPÓLPRACY PROBOSZCZA, WIKARIUSZA I SENIORA

Podział obowiązków duszpasterskich

1. Relacje i współpraca proboszcza, wikariusza (termin ten oznacza w dokumencie także wikariuszy) oraz księdza seniora domaga się: zaufania, otwartości, dojrzałości i szacunku oraz dobrej woli i zdolności do komunikacji. Ważnym czynnikiem wspólnototwórczym jest braterskie spędzanie czasu i wspólna modlitwa.

2. Proboszcz powinien otaczać wikariusza ojcowską życzliwością, widząc w nim nie tylko swojego współpracownika, lecz także brata w kapłaństwie. Wikariusz zobowiązany jest do współpracy z proboszczem dla dobra wiernych, pamiętając zarazem o obowiązku posłuszeństwa i lojalności wobec swojego przełożonego. Proboszcz i wikariusz przez troskę o zachowanie jedności kapłańskiej i harmonijne działania duszpasterskie znacząco przyczyniają się do kształtowania jedności rodzinnej parafialnej.

3. Proboszcz – w porozumieniu z wikariuszem – powinien od początku zadbać o sprawiedliwy, jasny i czytelny podział obowiązków. Należy to uczynić między innymi przez ustalenie grafików: tzw. dyżuru, celebracji Mszy Świętych, posługi homiletycznej, posługi w konfesjonale itp.

4. Przy podziale obowiązków zarówno proboszcz jak i wikariusz winni pamiętać o zasadach sprawiedliwości, wzajemności i miłości braterskiej.

5. Przybywający do parafii wikariusz powinien podjąć obowiązki duszpasterskie swojego poprzednika.

6. Świadczenie zwyczajnej pomocy duszpasterskiej w innych parafiach, na przykład w zakresie spowiedzi rekolekcyjnej, należy do obowiązków zarówno proboszcza, jak i wikariusza.

7. Bez uprzedniego uzgodnienia z zainteresowanymi proboszczami, wikariusz nie może podejmować żadnych funkcji poza parafią, do której został skierowany przez Biskupa Płockiego, np.: prowadzenia rekolekcji, głoszenia kazań, organizowania grupy pielgrzymkowej.

Zachowanie rezydencji, czas wolny

8. W myśl kan. 533 § 1 i kan. 550 § 1 KPK proboszcz i wikariusz są zobowiązani do zachowania rezydencji.

9. Proboszcz o swojej nieobecności winien uprzednio poinformować wikariusza.

10. W uzasadnionej sytuacji proboszcz, zobowiązany w grafiku do określonych posług bądź dyżuru, może zlecić zastępstwo wybranemu kapłanowi. Jeśli tego nie uczyni, nie wolno mu zwalniać się z tych posług, a tym bardziej opuszczać terenu parafii.

11. Nieobecność, trwającą dłużej niż 1 dobę, wikariusz powinien uprzednio uzgodnić z proboszczem.

12. Pełniący dyżur wikariusz nie może opuszczać terenu parafii bez zgody proboszcza i określenia z nim zastępstwa.

13. Kapłan niepełniący dyżuru, po wypełnieniu wszystkich powyższych warunków, a także o ile nie koliduje to z posługą duszpasterską, może opuścić teren parafii.

14. Żadna forma czasu wolnego nie uprawnia kapłana do dyspensowania się od moralnego obowiązku sprawowania Eucharystii i Liturgii Godzin.

15. W przypadku kolizji między obowiązkami a czasem do własnej dyspozycji proboszcz i wikariusz zobligowani są zrezygnować z przysługujących im przywilejów na rzecz wypełnienia posługi duszpasterskiej.

16. Obowiązkiem wynikającym ze stałej formacji prezbiterów jest uczestniczenie w dniach skupienia, rekolekcjach i spotkaniach, organizowanych w Diecezji dla wszystkich kapłanów lub poszczególnych grup formacyjnych. Proboszczowie są zatem zobowiązani do umożliwienia wikariuszom udziału w tych spotkaniach, na wikariuszach natomiast spoczywa obowiązek uczestnictwa w spotkaniach formacyjnych.

Owocne wykorzystanie czasu

17. Każdemu prezbiterowi przysługuje w tygodniu jeden dzień wolny. Czas ten powinien poświęcić na odpoczynek, lekturę, dzień skupienia, studia itp.

18. W dniach wolnych od zajęć katechetycznych prezbiter nie jest zwolniony z innych form posługi duszpasterskiej.

19. Każdy prezbiter Diecezji Płockiej zobowiązany jest raz w roku odprawić rekolekcje (por. KPK, kan. 276 § 2,4 i kan. 533 § 2; *Instrukcja o stałej formacji duchowieństwa*). Czas ten nie jest wliczany w urlop letni (por. KPK, kan. 533 § 2).

20. Zgodnie ze zwyczajem diecezjalnym, w okresie ferii zimowych księża prowadzący katechezę mogą skorzystać – za zgodą proboszcza – z dodatkowych dni wolnych.

21. Urlop letni (wakacyjny) przysługuje po roku pracy w formie przewidzianej przez kan. 533 § 2 i kan. 550 § 3 KPK. W świetle tych kanonów zarówno proboszczowi, jak i wikariuszowi wolno opuścić parafię z racji wakacji najdłużej przez miesiąc czy to ciągle, czy to z przerwami.

22. Do urlopu letniego nie wlicza się okresów: prowadzenia pielgrzymek, rekolekcji lub obozów wczaso-rekolekcyjnych, prowadzonych na zlecenie odpowiednich władz diecezjalnych lub proboszcza.

23. Każdy wyjazd kapłana za granicę musi być uzgodniony z bezpośrednim przełożonym. Po uzyskaniu jego zgody prosi on Biskupa Płockiego o pozwolenie na wyjazd.

24. W sytuacjach spornych, dotyczących zakresu działań i obowiązków podejmowanych przez wikariusza, decyzja należy do proboszcza. Ewentualne kwestie sporne rozstrzyga dziekan, w instancji zaś odwoławczej – Kuria Diecezjalna.

Współpraca proboszcza z księżmi rezydentami i seniorami

25. Współpracę proboszcza z księżmi rezydentami, którzy nie są emerytami, regulują oddzielne zapisy, zawarte w każdorazowym *modus vivendi*, zatwierdzonym przez Kurię Diecezjalną.

26. Przejście księdza na emeryturę nie może oznaczać zaniechania przez niego służby kapłańskiej. Kapłani emeryci (dalej w dokumencie określani jako księża seniorzy) są bowiem wielkim skarbem Kościoła i nadal mogą w nim pełnić wieloraką posługę.

27. Księży seniorów należy otaczać szacunkiem, troską o ich stan zdrowia i bratnią pomocą kapłańską.

28. Księży seniorów nie należy obciążać obowiązkami duszpasterskimi na równi z proboszczami czy wikariuszami. Należy jednak, odpowiednio do stanu zdrowia i możliwości, korzystać z ich posługi, na przykład w zakresie sprawowania sakramentu pokuty i kierownictwa duchowego.

29. Wdzięczność za wieloletnią posługę duszpasterską pełnioną przez księży seniorów domaga się zarówno od księży, jak i wiernych świeckich uznania i pamięci. Wdzięczność ta winna wyrażać się przez pamięć o jubileuszach kapłańskich, imieninach itp.